

MUZEUM VYSOČINY JIHLAVA

ZPRÁVA O ČINNOSTI V ROCE 2003

1. PROVOZNÍ ČINNOST

A) Hospodaření muzea

Příjmy celkem 10.930.431 Kč

Výdaje celkem 10.765.300 Kč

Struktura příjmů (hlavní položky):

příspěvek zřizovatele 8.977.000 Kč
vlastní příjmy 1.953.431 Kč
z toho:
tržby za vstupné 1.223.214 Kč
tržby za reklamu 38.739 Kč
prodej zboží 187.611 Kč

Struktura výdajů (hlavní položky):

náklady na materiál 778.356 Kč
energie 722.943 Kč
mzdové náklady 5.613.137 Kč
sociální pojištění 1.904.040 Kč
zák. sociální náklady 290.187 Kč
náklady na zboží 130.605 Kč
opravy a udržování 117.623 Kč
ostatní služby 1.030.306 Kč

Rekapitulace nákladů a výnosů na jednotlivých pobočkách muzea:

	Náklady (Kč)	Příjmy (Kč)	poměr příjmy/náklady (%)
Jihlava	8.293.134	622.558	8
Polná	818.299	81.449	10
Roštejn	741.989	1.149.527	155
Třešť	529.222	20.677	4
Telč	382.656	79.221	21
Celkem	10.765.300	1.930.431	18

Ze státního rozpočtu byly poskytnuty v roce 2003 finanční prostředky:	
na výzkum a vývoj (geologie) – grant Grantové agentury ČR	170.000 Kč
na integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (repreparace části Dalbergovy ornitologické sbírky, restaurování historicky cenné kuše a 1 ks cechovního praporce) – Ministerstvo kultury ČR	55.000 Kč

Některé muzejní aktivity byly podpořeny finančními příspěvky, materiální či nefinanční pomocí několika firem i soukromých osob:

PJD spol. s r. o., Jihlava
 PATROL group s. r. o., Jihlava
 HORÁCKÁ STAVEBNÍ s. r. o., Jihlava
 ELEGANCE – sklo, keramika, porcelán, Jihlava
 GALANTERIE s. r. o., Jihlava
 Pivovar a sodovkárna a. s., Jihlava
 Zdeněk ETTLER, Vilémovské Chaloupky
 Radek ČUDA, Brock s. r. o., Jihlava
 Oldřich BAKUS, Jihlava
 ČEZ Jaderná elektrárna Dukovany
 Dopravní podnik města Jihlavy a. s., Jihlava
 Správa městských lesů Jihlava s. r. o.
 Klub za historickou Polnou, Polná
 Restaurace NA KOVÁRNĚ – Ing. Veselý, Mrákotín

Muzeum Vysočiny Jihlava děkuje všem přispěvovatelům a dárcům, kteří podpořili realizaci široké škály muzejních činností.

B) Organizační struktura

Ředitelka

Mgr. Jitka Hošková

Společensko-vědné oddělení

Historik starších dějin, vedoucí odd.	PhDr. Zdeněk Jaroš
Historik novějších dějin, muzikolog	PhDr. Pavel Jirák
Archeolog	Mgr. David Zimola
Etnografka	PhDr. Dana Nováková
Knihovník, redaktor VSV	Rudolf Schebesta
Fotografka	Jana Kourková

Přírodovědné oddělení

Geolog, vedoucí odd.	RNDr. Karel Malý, Ph.D.
Zooložka	RNDr. Klára Tichá, Ph.D.
Botanička	Mgr. Kamila Dvořáčková
Dokumentátorka, redaktorka VSV	Eva Charvátová

Společensko-správní oddělení

Správce sbírek, vedoucí odd.
Historik umění
Dokumentátorka
Administrativní pracovník
Vedoucí pobočky Polná
Dokumentátorka Polná
Dokumentátorka Polná
Vedoucí pobočky Telč
Vedoucí pobočky Třešť
Dokumentátorka Třešť
Vedoucí pobočky Roštejn

Ingrid Kotenová
akad. mal. Martin Kos
Sylva Pospíchalová
Luboš Vondrák
Marta Vomelová
Mgr. Ludmila Moržolová
Dana Oberreiterová
Helena Benešová
Milina Matulová
Jindřiška Andrllová
Zdena Vaníčková

Ekonomické oddělení

Ekonomka, zástupce ředitele
Účetní
Mzdová účetní
Správce sítě
Uklízečka

Františka Veselá
Jana Kosová
Jarmila Hintnausová
Tomáš Krchov
Ludmila Němcová

Technické oddělení

Vedoucí oddělení
Výtvarník
Výtvarnice
Konzervátor – restaurátor
Truhlář, údržbář
Údržbář Roštejn
Údržbář Polná
Vrátný, pokladní
Vrátná, pokladní
Vrátná, pokladní
Dozorce
Dozorce
Uklízečka
Uklízečka
Civilní služba

Miroslav Gráf
Bohumil Kučera
Ivana Králová
Zbyněk Zronek
Jiří Kejval
Karel Vaníček
Jaroslav Procházka
Bohuslav Kolář
Marie Gardelková
Eliška Sychrová
Eva Brtnická
Emílie Dolejší
Květoslava Trávníková
Věra Fahrnerová
Ing. Martin Laub

C) Rekonstrukční a údržbové práce

V roce 2003 proběhlo několik stavebně-technických akcí většího rozsahu. V Jihlavě byla na budovách č. 57 a 58 provedena rekonstrukce kotelny, rozvodu tepla a byly vyměněny radiátory. Rozsáhlou rekonstrukcí prošla výstavní místnost. Ve spolupráci s dr. Ing. arch. Huňáčkem byl zpracován architektonický záměr na úpravu vnitřního dvora č. 58. V budově č. 55 v Jihlavě byla provedena rekonstrukce podlah v kotelně a v přízemní místnosti s renesanční výzdobou. Na hradě Roštejně byly vyměněny parkety ve třech výstavních

sálech a vypískovány cesty na hradním nádvoří. V Polné průběžně probíhalo stěhování sbírkových předmětů do nových zrekonstruovaných prostor hradu. Kompletním stěhováním prošla ke konci roku pobočka v Třešti.

Rekonstrukce výstavní síně (září – listopad 2003)

2. ODBORNÁ ČINNOST

A) Hlavní odborný úkol muzea v roce 2003 – Tvorba nových stálých historických expozic „Jihlava v proměnách staletí“

Celý rok bylo průběžně pokračováno v budování nových historických expozic. Bylo zpracováno libreto části „Renesanční město“ a technický scénář. Byly vyrobeny repliky renesančních kostýmů, střeleckých terčů, zvonu Zuzana, vybavení tiskařské dílny, erbů jihlavské městské šlechty, mapy jihlavského panství a modelu renesančního domu. Realizováno bylo i diorama renesanční lázně a některé vybrané exponáty byly instalovány do výstavního zařízení.

Instalace nového výstavního zařízení pro historické expozice

B) Vědecko výzkumná činnost

Odborní pracovníci muzea řešili celkem 23 výzkumných úkolů, jejich přehled je podán v tabulce:

Název úkolu	Řešitel	Výstupy
Pasportizace drobné sakrální a profánní architektury okresu Jihlava – 9. část	dr. Jaroš	zpracováno 2.268 karet dokumentovaných objektů, cca 2.800 fotografií
Jihlava v letech 1740 – 1848 – 1. část	dr. Jaroš	zpracována bibliografie pramenů a literatury, zpracována kapitola „Na začátku moderní doby“ (předáno k oponentuře)
Hudební fond Muzea Vysočiny Jihlava - 5. etapa	dr. Jirák	revize, doplnění a upřesnění informací na katalogizačních kartách (100 karet)
Zpracování hudební pozůstalosti B. Boudy	dr. Jirák	doplnění katalogizačního popisu na kartách (100 karet)
Filharmonické koncerty v Jihlavě 1918 - 2000	dr. Jirák	připraveno k publikaci v regionálním tisku
Záchranné archeologické výzkumy	Mgr. Zimola	vyhotoveno 11 nálezových zpráv, v terénu ukončena práce na 13 lokalitách
Mapování archeologických lokalit na okrese Jihlava	Mgr. Zimola	upřesnění některých lokalit podle požadavků NPÚ, aktualizace dat pro SAS 2.0
Pasportizace lidové architektury Jihlavsko - 6. část	dr. Nováková	zdokumentováno 118 objektů formou popisů do karet (389 fotografií)
Výzkum betlémů v Třešti	dr. Nováková	fotodokumentace betlémů, záznam rozhovorů s tvůrci betlémů
Bibliografie okresu Jihlava od r. 1988 – 3. část	Schebesta	tištěná bibliografie
Dokumentace a fotodokumentace jihlavského regionu	dr. Jirák	245 fotografií současného stavu a výstavby
Vedení archivu Muzea Vysočiny	dr. Jirák	archivované materiály

Jihlava		
Pamětní kameny na Jihlavsku	dr. Jaroš	dokončení přípravy k tisku; publikaci vydal Magistrát města Jihlavy
Hrad Roštejn	dr. Jaroš	úprava textu pro připravovanou brožuru a průvodce hradem
Dokumentace lidových zvyků	dr. Nováková	fotodokumentace lidových zvyků
Výzkum fauny Českomoravské vrchoviny	dr. Tichá	dokumentace na 24 lokalitách
Myrmekologický výzkum	dr. Tichá	dokumentace na 24 lokalitách, vlastní sběry (cca 500 ks), 2 publikace
Floristický výzkum Českomoravské vrchoviny	Mgr. Dvořáčková	dokumentace na 34 lokalitách, vlastní sběry
Dokumentace květeny CHKO Žďárské vrchy	Mgr. Dvořáčková	dokumentace na lokalitě Babín a 2 NPR
Geologický výzkum Českomoravské vrchoviny	dr. Malý	dokumentace na 26 lokalitách, vlastní sběry, publikace, vystoupení na seminářích (1 v zahraničí)
Geneze fluid - grantový úkol GA ČR	dr. Malý	dokumentace, vlastní sběry, publikace, vystoupení na seminářích (1 v zahraničí)
Montanistický a mineralogický výzkum lokalit historické těžby	dr. Malý	dokumentace, vlastní sběry, publikace (v tisku), přednáška, vystoupení na semináři
Zpracování přírodovědné bibliografie knihovny muzea	Charvátová	zpracování první části v PC

C) Sbírkotvorná činnost

Souhrnný přehled nově získaných sbírkových předmětů podává tabulka:

	celkem		z toho							
	kusů	položek	vlastní sběr		koupě		dar		převod	
kusů			položek	kusů	položek	kusů	položek	kusů	položek	kusů
MV JI – SSO	163	135	78	62	68	61	17	12		
MV JI – PVO	1231	17	524	13	707	4				
MV JI Polná	822	437	239	53	37	24	466	293	80	67
MV JI Telč	95	22	82	16	10	5	2	1		
MV JI Třešť	40	116	14	13			102	27		
celkem	2351	727	937	157	822	94	587	333	80	67

Muzeum Vysočiny Jihlava děkuje všem dárcům, kteří v roce 2003 obohatili jeho sbírkový fond:

MV Jihlava:

	Jméno dárců	Darované předměty	Počet kusů
1.	Ing. Nováková Pavla, Jihlava	vlňené šátky	3
2.	Jana Šťásková, Jihlava	zástěra z bílého plátna	1
3.	Jindřich Weiss, Jihlava	Obraz	2
4.	Jana Vránová, Vyskytná n. Jihlavou	límeček, černý tyl, zdobeno flitry	1

5.	Eva Kumštárová, Jihlava	pánský oblek	3
6.	Milada Veselá, Jihlava	přehozy přes postel	2
7.	Ing. Zdeněk Nadrchal	nosný sloup vstupní haly jihlavského nádraží	1
8.	Petr Šmergl, Jihlava	diplomová práce	1
9.	Milena Hávová, Jihlava	kuchyňské potřeby	3

MV Polná:

	Jméno dárcce	Darované předměty	Počet kusů
1.	Jindřiška Vařejčková, Polná	Bytový textil – krajkové vložky do ložního prádla, polštář	15
2.	Jaroslav Coufal, Polná	CD-R – 24x700 MB/80 Polná a okolí na fotografiích	1
3.	Jan Prchal – Linda, Polná	Rukopis – strojopis – Oldřich Macháček – „Naše Vysočina“, tisk, PC, A 4, 69 stran	1
4.	Ludmila Novotná, Polná	Bytový textil – pokrývky, záclony, porcelán	27
5.	Ing. Ivan Kindl	Plaketa udělená ak. sochaři Janu Adolfovi Vítkovi, pamětní medaile	3
6.	PhDr. Antonín Götz, Záborná, Polná	Bytový textil, módní doplňky	16
7.	PhDr. Antonín Götz, Záborná, Polná	Miniaturní tisky, učebnice, staré tisky, brožura Záborná a pohlednice Záborné	14
8.	PhDr. Antonín Götz, Záborná, Polná	módní doplňky	22
9.	Marta Horská, Polná	módní doplňky	20
10.	Marta Horská, Polná	bytový textil, religioza	27
11.	Marta Horská, Polná	modlitby, religioza, napínáky na boty	16
12.	Mgr. Anna Provazníková, Polná	Sokolská uniforma, domovenky	14
13.	Jarmila Valová, Polná	bytový textil, domácí náčiní	11
14.	Marie Vítková, Polná	módní doplňky	19
15.	Ing. Jan Štohanzl, Věžnice	Brožura – Věžnice	2
16.	Mgr. Věra Kašíková, Polná	Rukopisy – diplomová práce – Polná – město spojené s osudy mnohých	1
17.	Mgr. Pavel Novák, Polná	Rukopisy – diplomová práce – P. František Pojmon	1
18.	Marie Vítková, Polná	Bytový textil, módní doplňky, porcelán, sklo	21
19.	MZA – SokA Jihlava	Publikace – Komunismus na Vysočině	2
20.	PhDr. Antonín Götz, Záborná, Polná	Módní doplňky, školní potřeby, betlém, domácí náčiní	18
21.	PhDr. Antonín Götz, Záborná, Polná	Domácí náčiní, fotografie	20
22.	Bohuslava Višíňková Polná	Módní doplňky – oděvy	4
23.	Město Polná, Polná	Publikace, CD, pohlednice, mapa	30
24.	Jan Prchal – Linda Polná	Bibliografie Polenska Dušan Cendelín – Polensko a staré pozemní komunikace	2
25.	Alena Šitavancová, Polná	Pohlednice Polné	9

26.	Mgr. Miroslav Urbánek, Jihlava	bakalářská práce – MUDr. Karel Turecký, Magisterská práce – Kapitoly z dějin sokolského hnutí v Polné	5
27.	Město Polná, Polná	Publikace – Kapitoly z dějin sokolského hnutí v Polné	3
28.	Marie Šimková, Polná	Videokazeta – Hrbov – památka svěcení kaple a zvonu	1
29.	Mgr. Táňa Mrázková, Polná	Část diplomové práce – Mikroregion Polensko, disketa	2
30.	Ing. Antonín Dvořák, Velké Meziříčí	Pohlednice	3
31.	Miloslav Kubát, Velká Losenice	Rukopis – PC tisk – Miloslav Kubát – Stručné dějiny římskokatolické farnosti – Velká Losenice	1
32.	Eva Snitterová, Polná	Plakáty, fotografie, programy pěveckého sboru Čestmír Jednotný oděv členek sboru	24
33.	Jan Prchal, Polná	Pohlednice, Polensko	45
34.	Jiří Klusáček, Polná	Pračka, kamna, sáňky, školní pomůcka	7
35.	Alois Vatter, Polná	Brusle, lyže	6
36.	Mgr. Miroslav Urbánek, Jihlava	Separáty – Za prof. Květou Rérychovou Separáty – Sokolský a muzejní pracovník v Polné učitel Václav Škarka	6
37.	Jaroslav Procházka, Polná	Truhla dřevěná, dřeváky, hudební nástroj – harmonika	5
38.	Marie Kodrasová, Polná	Kazeta s příbory, kameninová láhev, korzet, ohřívadlo	28
39.	Bohuslav Řehák, Polná	Lis na karty	1
40.	Eva Novotná, Černovice	Tereziánská platidla, učebnice hebrejštiny, fotografie posledního polenského rabína Richarda Vedeta	13

MV Telč:

	Jméno dárce	Darované předměty	Počet kusů
1.	B. Drdácká, Telč I/34	CD České lidové tance + doprovodný text	2

MV Třešť:

	Jméno dárce	Darované předměty	Počet kusů
1.	J. Topinka, Třešť	Kravský chomout, náčelky, řemeny, ohlávka	6
2.	S.Pavlásek, Pavlov	Publikace –Pavlov, Bezděkov, Stájiště	2
3.	EÚ AV ČR, Praha	Videozáznam /VHS/ - Třešťské betlémy	1
4.	J. Morkus, Třešť	Účty TJ Sokol v Třešti, písemnosti různé	64
5.	P.Mirčev, Třešť	Kalendář s reprodukcemi obrazů P. Mirčeva	3
6.	L.Vokřínková, Třešť	Pohlednice, dopis a drobnosti po B. Melšové	23
7.	R.Antoňová, Třešť	Dětské sáně – kočárek na zimu, mat. dřevo	1
8.	J.Kubů, Humpolec	Fotokopie vzpomínek na II. světovou válku	1
9.	OÚ Hodice	Publikace – Hodice a jejich původ	1

Charakteristika sbírkových předmětů získaných nákupem:

- počet akvizic: 14
- počet kusů: 736 (a drobný sbírkový materiál vztahující se k Polné, Třešti a Telči)
- celkem za: 79.750,50 Kč
- jmenný seznam:
  - 56 ks knih, ediční činnost J. Floriana (1.423 Kč)
  - lněné plátno, plachty trávnice, rezné nitě, celkem 8 ks (2.800 Kč)
  - srovnávací sbírka mravenců, 434 ks (1.800 Kč)
  - herbářový materiál cévnatých rostlin, 99 ks (990 Kč)
  - herbářový materiál cévnatých rostlin, 40 ks (400 Kč)
  - kolekce nerostů, 85 ks (1.500 Kč)
  - maketa zvonu (12.000 Kč)
  - model renesančního domu (25.000 Kč)
  - renesanční terče, 4 ks (24.000 Kč)
  - renesanční terče malé, 8 ks (8.000 Kč)
  - Polensie (833 Kč)
  - materiály Třešť (158 Kč)
  - materiály Telč (130 Kč)
  - materiál k výstavě – hry (633,50 Kč)

Charakteristika sbírkového fondu Muzea Vysočiny Jihlava na konci roku 2003:

- Jihlava, přírodovědné sbírky: 13.974 položek, tj. asi 72.000 kusů sbírkových předmětů
- Jihlava, historické sbírky: 73.378 položek, tj. asi 90.000 kusů sbírkových předmětů
- Třešť: 18.415 položek, tj. asi 20.000 kusů sbírkových předmětů
- Telč: 13.632 položek, tj. asi 15.000 kusů sbírkových předmětů
- Polná: 51.895 položek, tj. asi 75.000 kusů sbírkových předmětů

D) Správa a zpracování sbírek

Probíhala veškerá činnost předepsaná legislativou a nutná k odpovídající péči o sbírky, zejména:

- katalogizace (celkem 5.623 položek)
- periodické revize (celkem cca 20.500 položek),
- ošetření sbírkových předmětů (depozitářů) preventivní desinsekcí (chemicky, mražením)
- restaurování vybraných sbírkových předmětů zajištěné granty (další etapa reparační části Dalbergovy ornitologické sbírky, restaurování historicky cenné gotické kuše a cechovního praporce jihlavských kovářů a podkovářů) v celkové hodnotě 110.330 Kč
- konzervace a restaurování vybraných sbírkových předmětů (celkem cca 2.510 předmětů)
- evidence sbírek v CES
- realizace zápůjček sbírkového fondu (celkem 1.728 kusů sbírkových předmětů)
- vyřazení nepotřebných nebo znehodnocených sbírkových předmětů (celkem 60 kusů)

E) Prezentace sbírek

V roce 2003 uspořádalo Muzeum Vysočiny Jihlava celkem 28 výstav :

Jihlava

Evropské střípky (fotografie)
Dolování drahých kovů na Moravě a ve Slezsku
Nejnovější archeologické nálezy v Jihlavě
Ptačí svět očima dětí
Království her (Homo ludens – člověk hravý)
Kaktusy a sukulenty
Kouzlo porcelánu
Exotické rostliny
Antarktida pro všechny (fotografie)
Aljašskou divočinou (fotografie)
Rozumíme zvířatům?
Muzejní výtvarníci vystavují
Vánoce v modrém

Třešť

Parádnice
Prý je škola hrou
Z uzamčených skříní muzea
EHD
Vánoční výstava

Telč

Bohumil Krátký – drobná grafika
Vůně kávy a čaje
Obrazy Míly Doležalové a Jiřího Mareše
Život na zámku II.
85 let založení republiky
Vánoce v muzeu
Československé legie
(a další drobné výstavy na chodbě muzea)

Polná

Porcelán ze sbírek polenského muzea
110. výročí obnovení Sokola v Polné
140. výročí velkého požáru v Polné

Nejúspěšnější podle celkového počtu návštěvníků byly výstavy v Jihlavě „Kouzlo porcelánu“, „Rozumíme zvířatům?“ a „Království her“. Podle průměrné denní návštěvnosti byly v Jihlavě nejúspěšnější výstavy „Exotické rostliny“, „Kaktusy a sukulenty“ a „Rozumíme zvířatům?“.

Výstava „Kouzlo porcelánu“ (25. 6. – 5. 9. 2003)

Výstava „140 let výročí velkého požáru – dobrovolní hasiči na Polensku“, Polná, 26. 6. – 30. 9. 2003, ve spolupráci s Městem Polná a sborem dobrovolných hasičů Hrbov a Polná

Pokračovalo budování stálých expozic v Jihlavě (viz bod 2A) a Třešti (po přestěhování pobočky do nového objektu). V řadě expozic proběhly práce menšího rozsahu (reinstalace exponátů, opravy aj.).

Vyhodnocení návštěvnosti výstav a expozic podle pracovišť (v přehledu nejsou zahrnuty počty neplatících návštěvníků):

	Jihlava	Roštejn	Třešť	Telč	Polná
počet výstav	12		5	7	3
přístupno dnů	307	147	154	184	131
tržby za vstupné (Kč)	172332	934255	13272	73025	41925
návštěvníků	14138	36710	1400	5448	3764
průměrná denní návštěvnost	46	250	9	30	29
průměrná denní tržba (Kč)	561	6355	86	397	320

F) Přednášková činnost

Pracovníci Muzea Vysočiny Jihlava přednesli nebo organizovali celkem 164 přednášek (!) pro 6.248 posluchačů (tj. celkem asi 240 hodin přednášek).

Z toho je 128 přednášek v rámci cyklu „Muzeum škol“ (pro 3.775 žáků). Témata těchto přednášek jsou: Svět památek, Ochrana přírody a chráněná území Jihlavsko a Město, ve kterém žijeme (I. – III. díl).

Přehled dalších přednášek, které organizovali (spoluorganizovali) nebo přednesli pracovníci muzea podává tabulka:

Název přednášky	Přednášející	Předneseno kde – pro koho
Muzeum – činnost a poslání (2 přednášky)	Mgr. Hošková	Gymnázium Telč
Austrálie očima archeologa	Mgr. Zimola	Českokobratrská církev evangelická, Jihlava
Hřbitovní kostel sv. Barbory v Polné	dr. Jaroš	Muzejní spolek v Polné
Číslo 3 v dějinách Jihlavy	dr. Jaroš	Klub přátel staré Jihlavy
Z historie chrámu sv. Jakuba Většího	dr. Jaroš	v rámci Dne evropského dědictví
Z historie kostela sv. Ignáce	dr. Jaroš	v rámci Dne evropského dědictví
Přehled českých dějin (4 přednášky)	dr. Jaroš	Akademie J.A. Komenského, Jihlava
Archeologie v Jihlavě	Mgr. Zimola	Historický seminář gymnázia, Jihlava
Archeologické nálezy v Jihlavě a Starých Horách	Mgr. Zimola	Muzeum Vysočiny Jihlava
Jihlava obchvat – hornický sídlištní areál	Mgr. Zimola	konference Záchranné výzkumy na Moravě a ve Slezsku, Brno
Austrálie	Mgr. Zimola	Klub přátel staré Jihlavy
Štamberk a osídlování telčského regionu	Mgr. Zimola	Mladí historikové, Velká Lhota
Hornická aglomerace na Starých Horách u Jihlavy	Mgr. Zimola, Mgr. Hrubý, dr. Malý	Muzeum Vysočiny Jihlava
Egypt	Mgr. Obšusta	Muzeum Vysočiny Jihlava
Pamír aneb horolezecké botanizování	Mgr. Dvořáčková, Mgr. Juříčka	Muzeum Vysočiny Jihlava
Kanárské ostrovy	dr. Grulich	Muzeum Vysočiny Jihlava
Ochrana přírody na Jihlavsku	Mgr. Dvořáčková	ZŠ Polná
Mravenci	dr. Tichá	seminář učitelů ZŠ a SŠ, Chaloupky

Ochrana přírody (3 přednášky)	dr. Tichá	Klubovna romských dětí Oblastní charity Jihlava
Rozumíme zvířatům?	dr. Tichá	výklady k výstavě pro hromadné návštěvy
Geologie okolí Polné	dr. Malý	ZŠ Polná
Karbonáty jihlavských rudních žil	dr. Malý	Mineralogický a geochemický seminář PřF MU Brno
Hydrotermální proces	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Stabilní izotopy v hydrotermálním procesu	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Radiogenní izotopy v hydrotermálním procesu	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Fluidní inkluze	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Termometrie a barometrie HT procesů	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Typová rudní ložiska světa a ČR	dr. Malý	seminář Ústavu geologických věd PřF MU Brno
Staré dolování na Jihlavsku a Havlíčkovobrodsku	dr. Malý	Archeologia technica, Brno
Polymetallic mineralization in Svratka Dome ...	dr. Malý, Mgr. Dolníček	Neukirchen, Rakousko
Origin of dolomite mineralization ...	dr. Malý, Mgr. Dolníček	Neukirchen, Rakousko
Geologie Jihlavska	dr. Malý	SŠ Farmeko, Jihlava
Vltavíny	dr. Houzar	Muzeum Vysočiny Jihlava
Betlémská hvězda	Ing. Rajchl	Muzeum Vysočiny Jihlava, Třešť
Renesanční kuchyně	Benešová	Klub důchodců v Telči

G) Ostatní činnost a služby veřejnosti

Muzejní knihovna

Prostory knihovny byly pravidelně kontrolovány a knihovní fond byl podle potřeby ošetřován chemickými přípravky. Během roku 2003 bylo do muzejní knihovny získáno 364 přírůstků (207 zakoupeno, 109 titulů darem, 35 výměnou, 13 z vlastní publikační činnosti). Prezenčně bylo 229 zájemcům z řad veřejnosti zapůjčeno ke studiu celkem 656 kusů tiskovin.

Fotolaboratoř

V roce 2003 bylo podle požadavků odborných pracovníků i zájemcům z řad veřejnosti zhotoveno více než 6.150 fotografií, např.: fotodokumentace současnosti 1.238 fotografií, dokumentace sbírek 68 fotografií, retrospektiva 1.716 fotografií, prodejní zakázky 102 fotografií, dokumentace památek 460 fotografií, zpracování skleněných negativů 1.300 fotografií apod.

Konzultační a poradenská činnost

Odborní pracovníci muzea se jako konzultanti běžně podílí na řešení výzkumných projektů, zpracování studentských prací (ročníkových, seminárních, diplomových, disertačních apod.). Ve sledovaném období tak pracovníci muzea participovali na 113 pracích nebo projektech.

Zároveň bylo studium sbírkového materiálu umožněno 127 badatelským návštěvám.

E) Publikační činnost, prezentace v médiích

Vlastivědný sborník Vysočiny, oddíl věd přírodních, XVI./2003

V publikaci o 246 stranách je možno najít původní vědecké práce ze všech základních oborů přírodních věd. Sborník vyšel za finančního přispění Agentury ochrany přírody a krajiny ČR Havlíčkův Brod. Počínaje tímto sborníkem bychom rádi začali veřejnost seznamovat s živočišnými druhy Jihlavska významnými z hlediska ochrany přírody. Sborník obsahuje řadu nových informací z oborů geologických. Z botaniky je velice přínosný článek dr. Balátové prezentující výsledky výzkumů vlhkých luk v jižní části Českomoravské vrchoviny z let 1975 - 1983, tj. z doby, kdy byly ještě zachovány přirozené, druhově bohaté luční porosty. Ze zoologických článků je možné uvést příspěvek J. Šumpicha, který předkládá soupisy motýlů dalších zajímavých částí Českomoravské vrchoviny a také článek V. Kodeta, ve kterém vyhodnocuje svá ornitologická pozorování v jihlavském okrese. Zajímavostí je příspěvek dr. Růžičky, seznamující s budováním přírodovědných sbírek a odborného pracoviště Muzea Vysočiny v Jihlavě.

Hrad Roštejn, průvodce

Barevná publikace je určena především návštěvníkům hradu Roštejn jako obrazový i textový průvodce. Je vytištěna na kvalitním papíře a doplněna řadou barevných fotografií, rozsah je 23 stran. Autory jsou dr. Jaroš, Z. Vaníčková, K. Vaníček (text), A. Bína a J. Kourková (fotografie).

Kouzlo porcelánu, katalog k výstavě ze sbírek Muzea Vysočiny Jihlava

Černobíle zpracovaný katalog seznamuje zájemce slovem i množstvím fotografií s částí sbírkového fondu muzea. Po úvodní teoretické části věnované technické stránce výroby porcelánu následuje těžiště publikace - charakteristika vystavených exponátů (pocházejících ze zahraničních i našich porcelánek; prostor je věnován i regionálním malírnám porcelánu). Závěr publikace tvoří rejstřík odborných pojmů, seznam značek porcelánek a malíren prezentovaných v katalogu a seznam prezentovaných výrobních míst. Autory textu jsou dr. Nováková a Z. Zronek, autorkou fotografií je J. Kourková.

Pracovníci Muzea Vysočiny Jihlava dále publikovali 16 článků v odborných časopisech (včetně zahraničních); činnost muzea byla prezentována v 16 televizních pořadech, 14 rozhlasových relacích a 46 (!) článcích v denním tisku (příp. populárně naučných časopisech); do tohoto počtu nejsou zahrnuty běžné informace typu oznámení o otevírací době aj. v médiích):

Mgr. Hošková

Jednání krajské sekce AMG – kraj Vysočina, in: Věstník AMG, 5/2003

Účast Muzea Vysočiny Jihlava na Veletrhu muzeí ČR v Třebíči - ČRo Region

Homo ludens – člověk hravý (o výstavě společenských her) - ČRo Region

Království her - TV NOVA

Dny evropského kulturního dědictví 13. 9. - ČRo Region

dr. Tichá

Occurrence of *Garsaultia gigantonympha* (Acari: Acaridae) on *Leptothorax crassispinus* (Hymenoptera: Formicidae) - podáno, *Klapalekiana*

Samovolné odkřídlování panenských královen u *Leptothorax crassispinus* (Hymenoptera: Formicidae). 30 etologická konference ČSEtS. Jičín 10. – 12. 4. 2003.
Seznámení s přírodními poměry ČMV – Tichá K., Kodet V., Zoologický seminář AMG, Jihlava 10. – 12. 9. 2003.
Výzkum myrmekofauny v MVJ - ČT 2 Popularis
Rozhovor- Hospodářské noviny
Propagace zoologického semináře AMG – Jihlavské listy
Propagace výstavy "Rozumíme zvířatům?" – Jihlavské listy, Noviny jihlavské radnice, Vysočina, Český rozhlas, Mladá fronta dnes

Mgr. Dvořáčková

Pamír aneb horolezecké botanizování - Vysočina
Rozkvetlé šeříky - TV Nova
Rozkvetlé kaštany - Jihlavské listy

dr. Malý

Malý K. (2003): Polymetalická mineralizace na lokalitě Heroltice u Tišnova (svratecká klenba moravika).- Moravskoslezské paleozoikum 2003. Sborník abstraktů. 15-16. Univerzita Palackého v Olomouci. Olomouc.
Dolníček Z., Slobodník M., Malý K. (2003): Prevariská barytová mineralizace z lomu v Dolních Loučkách u Tišnova.- Moravskoslezské paleozoikum 2003. Sborník abstraktů. 7-8. Univerzita Palackého v Olomouci. Olomouc.
Mixa P., Buriánková K., Malý K., Dobeš P., Leichmann J. (2003): The carbonatization of Blastomylonites - an Example from the Oskava block, Jeseníky Mts. - Geolines, vol. 16, 73.
Dolníček Z., Malý K., Dvořák J. (2003): Origin of the dolomite mineralization from a pegmatite dike at Horní Bory, Moldanubicum, Czech Republic.- Mitteilungen der Österreichischen Mineralogischen Gesellschaft, 148, 2003, 124 – 125.
Malý K., Dolníček Z. (2003): Polymetallic mineralization in Svatka Dome (Moravicum, Czech Republic): stable isotope and fluid inclusion study.- Mitteilungen der Österreichischen Mineralogischen Gesellschaft, 148, 2003, 222 – 224.
Dolníček Z., Malý K. (2003): Mineralogie a geneze epitermálních žil z lomu v Dolních Loučkách u Tišnova.- Acta Mus. Moraviae, Sci. geol., 87, (2003), 149-166.
Hrazdil V., Malý K., Dobeš P., Houzar S. (2003): Pb-Zn mineralizace u Horních Louček na Tišovsku.- Acta Mus. Moraviae, Sci. geol., 87, (2003), 139-148.
Dolníček Z., Zimák J., Slobodník M., Malý K. (2003): Mineralogy and formation condition of the four types of hydrothermal mineralization from the quarry in Hrubá Voda (Moravo-silesian Culm).- Acta Univ. Palacki. Olomouc., Fac. rer. nat. (2003), Geologica 38, 7-22.
Dolníček Z., Slobodník M., Malý K. (2003): Metamorfovaná barytová mineralizace z lomu v Dolních Loučkách u Tišnova.- Geol. výzk. Mor. Slez. v r. 2002, 66-68.
Malý K. (2003): Mineralogická charakteristika strusky z lokality Horníčí u Rozseče nad Kunštátem.- Vlastivědný sborník Vysočiny, odd. věd přírodních, 16, 53-58.
Malý K. (2003): Mineralogie polymetalického rudního výskytu u Měřína (strážecké moldanubikum).- Vlastivědný sborník Vysočiny, odd. věd přírodních, 16, 43-51.
ČT 2 – Popularis – film o starém dolování, Stříbrné Hory

dr. Jaroš

Pozvánka do Jihlavy - „O jihlavských katakombách“ - ČT 1

„Jihlavská architektura“ - ČT 1

Pozvánka na výstavu - TV Prima

„O Augustinu Huberovi, který se upsal ďáblu“ - ČT 2

„O zvonu Zuzana“ - ČT 1 - Toulavá kamera

„Jihlavský hornický skanzen“ - TV Nova

„Nález náhrobního kamene u sv. Jakuba“ - regionální televize a TV Prima

„O jihlavských hradbách“ - ČRo Region -

„Nález náhrobního kamene u sv. Jakuba“ - ČRo Region

„Hudební Jihlava v 16. až 19. stol.“ - ČRo Vltava

„O Karlu Křesadlovi“ - MF Dnes

„O jihlavském zvonu Zuzana“ - Květy

dr. Jirák

„Jihlavské hraničníky“ (pozdánka na víkend) - ČRo Region

„Hudební současnost Jihlavy“ - ČRo Vltava

„Bravo pro pianistu Martina Kasíka“ (hudební kritika) - Jihlavské listy

Přímý rozhlasový vstup o mezinárodních kontaktech a koncertní činnosti PS Campanula - ČRo Region

Odpovědi do ankety osobností (3x) - ČRo Region

Redakce programové brožury hudebního festivalu „GM Jihlava 2003“ (s dr. Jakubíčkovou)

dr. Nováková

„Vánoční zvyky na Vysočině“ - ČRo Region

Mgr. Zimola

„Nejnovější archeologické nálezy v Jihlavě“ - regionální televize JSC a TV Prima

„Archeologie v kraji Vysočina“ - ČRo Region

„O domě Joštova 10 v Jihlavě“ - Vysočina

„Nejnovější archeologické nálezy v Jihlavě“ (pozdánka a představení výstavy) - ČTK

„Nejnovější archeologické nálezy v Jihlavě“ (pozdánka a představení výstavy) - Blesk

„Nález náhrobního kamene u sv. Jakuba“ - Jihlavské listy

Vomelová

M. Urbánek – M. Vomelová : Vzpomínka na profesorku Květu Rérychovu (100. výročí narození), in: Polenský zpravodaj /dále jen PZ/ - 2/2003, str. 16 - 17

M. Vomelová : Zpráva o činnosti muzea v roce 2002, PZ 4/2003, str. 16 - 18

M. Vomelová: Pozvánka na přednášku „Legionáři z Polska“, PZ 4/2003, str. 15

M. Vomelová:– M. Horská: Pozvánka do muzea, PZ 6/2003, str. 18 - 19

M. Vomelová – M. Vodrážka: Vzpomínka na PhDr. Götze, PZ 9/2003, str. 17

M. Vomelová – M. Horská: Boj s ohněm v historii lidstva, PZ 9/2003, str. 18 - 19

M. Vomelová – M. Horská: Dobrovolní hasiči na Polensku – Sbor dobrovolných hasičů v Polné - PZ 10/2003, str. 13 - 14

M. Vomelová – M. Vodrážka: Pozvánka na přednášku – Hřbitovní kostel sv. Barbory v Polné, PZ 10/2003, str. 14

M. Vomelová – M. Horská : Dobrovolní hasiči na Polensku – Sbor dobrovolných hasičů v Polné – III. část, PZ 11/2003, str. 14 - 16

M. Vomelová – M. Horská: Dobrovolní hasiči na Polensku – Sbor dobrovolných hasičů v Polné – IV. část, PZ 12/2003, str. 12 - 14

Benešová (vše Telčské listy)

Muzeum a dětský domov
Cínové nádobí
Selská jizba
Zahájení sezóny v Muzeu
Hrací strojek
Pocta Bohumilu Krátkému
Čas
B. Krátký oslavil životní jubileum
Jubileum paní Ireny Foitové
Keramika, porcelán
Mince
Obrazy Míly Doleželové – pozvánka
Sklo
Vyšel Vlastivědný sborník Vysočiny 2002
Bílá paní a sladká kaše
Hračky
Vánoce, Vánoce přicházejí

Vaničková

„Noční prohlídky na hradě Roštejně“ - ČT 1 - Toulavá kamera
„Hrad Roštejn“ - rádio Impuls
„Život na hradě – to zní romanticky“ - MF Dnes
„Noční prohlídky Roštejna mnohé děti nezvládnou“ - Jihlavské listy

Pospíchalová

„Vánoce v modrém“ (pozvánka a představení výstavy) - Vysočina, TV Prima

3. OSTATNÍ ČINNOST A SPOLUPRÁCE

Pracovníci muzea spolupracují s řadou institucí a organizací „nemuzejního“ typu, zejména:

o.s. Klub přátel staré Jihlavy
o.s. Havířský průvod
Spolek Dům Gustava Mahlera
o.s. Jihlavský netopýr
Klub českých turistů Čeřínek
z.o. Česká speleologická společnost Cunnicululus
AOPK ČR Havlíčkův Brod
ČSOP Jihlava
SCHKO Žďár nad Sázavou
Katedra botaniky PŘF MU Brno

PřF UK Praha
PřF UJP Olomouc
MěÚ Dačice
Ústav geologických věd PřF MU Brno
ČGS Praha

Letní kulturní akce na Roštejně (spolupráce muzea, mimo soukromých akcí):

- 31. 5. – 1. 6. Hodokvas na Roštejně
- 28. 6. Koncert sborového umění
- 9. 7. Výjezdní představení při mezinárod. setkání
folklórních souborů v Telči
- 26. 7. Koncert V. Václavka
- 2. 8. Jazz na hradě
- 8. – 9. 8. Šermířské slavnosti
- 13. – 20. 9. Festival řemesel a vyznání
- 14. 9. Koncert „Radůza“
- 20. 9. Koncert Old Steamboat

Z vybraných akcí MV Jihlava:

Tematická výstava ze sbírek muzea „KOUZLO PORCELÁNU“ (25. 6. – 5. 9. 2003)

Výstava představila veřejnosti reprezentativní výběr značkového i neznačeného porcelánu z bohatého muzejního fondu. Více než 420 vystavených exponátů bylo členěno podle místa svého vzniku – zastoupen byl porcelán čínský a japonský, míšeňský, vídeňský, berlínský, dále porcelán ze Sévres, Kodaně, Petrohradu a Rosenthalu. Z českých porcelánek byly instalovány výrobky z Lokte, Horního Slavkova, Doubí, Březové, Dolního Chodova, Dubí a Klášterce nad Ohří. Z regionu byly představeny výrobky telčské a jihlavské malířny porcelánu a keramiky. K výstavě byl vytištěn katalog s podrobnými popisy a fotografiemi. Na přelomu roku byla celá kolekce reinstalována v Třešti, v roce 2004 bude převezena na hrad Roštejn.

Výstava „Rozumíme zvířatům?“ (8. 10. – 16. 11. 2003)

Cílem této interaktivní výstavy bylo seznámit laickou veřejnost s vývojem vědeckého studia chování živočichů – etologie – a jeho současnými trendy. Výstava byla koncipována jako putovní – navštívila již Pelhřimov, Znojmo a Kroměříž, v příštích letech bude zapůjčena do Brna, Třebíče a na severní Moravu.

Výstava sestávající z 19 panelů s texty, obrázky a fotografiemi informujícími o historickém vývoji etologie a o chování živočichů je doplněna trojrozměrnými exponáty, dermoplastickými preparáty zvířat, živými zvířaty v teráriích a ukázkami etologických testů, které mohou návštěvníci sami řešit. Doplnkem je několik přírodovědných dokumentů, včetně slavného snímku Steva Lichtaga „Ošklivá kráska muréna“. Výstava byla realizována u příležitosti stého výročí narození rakouského zoologa, zakladatele etologie, nositele Nobelovy ceny (1973) Konrada Lorenze (* 7. 11. 1903).

Část výstavy „Rozumíme zvířatům?“

Muzejní jubilea v roce 2003

V roce 2003 oslavilo několik pracovníků muzea významná pracovní (F. Veselá, E. Charvátová a dr. D. Nováková) a životní jubilea (J. Kourková - 55, B. Kolář - 75 a Z. Vaníčková - 50).

Vždy svěží a optimistická kastelánka hradu Roštejn, paní Zdena Vaníčková

